

Nr 513.

Av herrar **Senander** och **Kempe**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 300, angående grunderna för höjning under budgetåret 1947/48 av löner utgående enligt statens löneplansförordning m. m.*

Propositionen innehåller förslag om att de av 1946 års riksdag beslutade reglerna för det rörliga tillägget på statstjänstemännens löner icke skola träda i kraft den 1 juli innevarande år utan — för såvitt Kungl. Maj:t och riksdagen icke annorlunda besluta — den 1 juli 1948. I stället föreslås, att »månadslön, som anges i statens löneplansförordning, skall under budgetåret 1947/48 höjas med ett belopp, som motsvarar 12 procent av månadslönen eller, om denna överstiger 1 200 kronor, med detta belopp.» Uppskovet motiveras med att man fått anledning »uppmärksamma vissa ojämnheter i den automatiska indexregleringens verkningar, vilka ojämnheter sammanhånga med olika sammanträffande förhållanden, däribland beslutade eller aktuella reformer å skatte- och sociallagstiftningens områden».

Vid de förhandlingar som förts i saken med statstjänarnas intresseorganisationer ha statstjänarkartellens och tjänstemännens centralorganisations representanter accepterat förslaget, medan däremot statstjänstemännens riksförbunds representanter uttalat sig för ett fasthållande vid den automatiska indexreglering, som beslutades av 1946 års riksdag. Alla tre organisationernas representanter ha däremot samstämmigt uttalat sig mot att man från och med nästa budgetår skulle övergå till ändrade grunder för indexberäkningarna, vilket förutsatts av finansministern såsom en följd av bibehållandet av automatisk rörlighet å lönerna.

I propositionen förklaras, att »pristalet — beräknat enligt hittills tillämpade metoder för levnadskostnadsberäkningen — vid kvartalsskiftet juni/juli 1947 kommer att klart uppnå den nivå, där en höjning av månadslönerna enligt löneplansförordningen med 12 procent skulle erhållas». Samtidigt meddelas, att vid levnadskostnadsberäkningarna i september eller i vart fall i december synes det möjligt att pristalet överstiger den nivå, där 15 procents förhöjning erhålles. Redan efter ett kvartal är det alltså antagligt, att statstjänarna bli underkompenserade för levnadskostnadsstegringen med 3 procent. Läger man härtill, att det 12-procentiga tillägget endast innebär 3/4-dels kompensation för levnadskostnadsstegringen, så föreligger efter nyssnämnda tid en underkompensation av 7 procent, en underkompensation som stiger progressivt allteftersom priserna gå i höjden. Förslaget att fastläsa dyrtidstillägget för stats-

tjänarna kunna vi därför inte finna vara någonting annat än ett led i strävandena att införa nytt lönestopp.

Detta vårt omdöme rubbas inte nämnvärt av det uttalande som gjorts i propositionen, att om ej förutsedda prisrörelser inträffa, så skall en förnyad prövning av frågan ske. Uttalandet är nämligen hållet i så svävande ordalag, att detsamma icke kan betraktas som någon garanti mot en sänkning av statstjänarnas reallön.

Då statstjänarna betrakta föreskrifterna i avlöningsreglementet om automatisk reglering av lönerna med hänsyn till levnadskostnadsstegringen som en, trots sin ofullständighet, värdefull förmån för bevarandet av reallönen, och då vi icke, lika litet nu som tidigare, kunna godkänna åtgärder som hindra löntagarna att skydda och förbättra sin reallön, få vi hemställa,

att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts proposition nr 300 och förklara att den vidbliver sitt år 1946 fattade beslut beträffande rörligt tillägg å statstjänarnas löner.

Stockholm den 10 juni 1947.

K. E. Senander.

Gösta Kempe.
